

*Kas gražu, atsilieps, kas teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

Rokiškio PRA- GIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų savaitraštis

1998 m. kovo 13 d. penktadienis. nr. 5. kaina 1 Lt.

BUVO YRA BUS

Šiandien J. Tūbelio vidurinėje prasidedančiame respublikiniame meninio skaitymo konkurse dalyvaus apie 90 moksleivių. Konkursas vyks 2 dienas.

Šiais metais rajone jau kilo 17 gaisrų. Kovo 10 d. Obelių seniūnijos Dumblių kaime gyvenančių Liaudanskų bute ugnis pagiglemžė dar trijų butukų neturinto Gražvydo gyvybę.

Žemės ir miškų ūkio ministerija pratesė 1997 m. derliaus maistinių kviečių, rugių, grikių bei ankštinių kultūrų grūdų pardavimo kvotų galiojimo terminą iki kovo 31 d.

Krašto muziejuje veikia tautodailės bei prieškarinių tautos vėliavų parodos.

**"MĖGSTI PADĖKOTI
LŪZ KIEKVIENĄ GERĄ
DARBĄ"**

Tai 6 klausimai Rokiškio seniūnui Antanui Garuoliui. **2 psl.**

**Nauji Birutės
Staičienės ir
Olado Liolio
eilėraščiai.**

**7 psl. KAUNE -
ROKIŠKĖNŲ
KLUBAS**

Praneša kamajietis Jonas Kirlys, gyvenantis Kaune.

**KAS NAUJO, KAS
GERO 5-6 psl.
KAZLIŠKYJE,
KONSTANTINAVOJE?**

**ROKIŠKIO RAJONO
SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA**

skelbia konkursą Panemunėlio seniūnijos raštvedės laisvai vietai užimti.

Reikalavimai kandidatams:

- aukštasis išsilavinimas / pageidautina/
- gerai žinoti lietuvių kalbos bei raštvedybos reikalavimus.

Prašymus dalyvauti konkurse pateikti iki 1998 m. kovo 18 d. Panemunėlio seniūnui.

Kreiptis: Panemunėlio seniūnija.

Tel. 63332.

Administratorius

Redakcijos skaitis

"PRAGIEDRULIAI" ROKIŠKĖNŲ NETERORIZUOS

Nelabai korektiškose diskusijose tarp "Gimtojo Rokiškio" redakcijos ir rajono savivaldybės dažnai minimi ir "Rokiškio pragiedruliai". Todėl norėtume dar kartą išdėstyti savo poziciją ir ateities planus.

Jau pirmajame savaitraščio numeryje rašėme, kad mūsų kredo vaižgantiškas - objektyvumas, geranoriškumas, kompetencija. Tai nereiškia, jog mūsų laikraštys nebus kritikos. Tačiau kritikos mes niekada nepainiosime su užgauliojimu, smulkmenišku priekabių ieškojimu ar net žmonių terorizavimu. Mes visada sieksime konstruktyvaus dialogo ne tik su valdžios įstaigomis, bet ir su visais rokiškėnais - mūsų laikraščio skaitytojais.

Dėkojame rajono savivaldybei ir Tarybos nariams, priitariantiems mūsų laikraščiui ir jo inicia-

tyvai nemokamai spausdinti rajono gyventojų skelbimus, sveikinimus, padėkas, užuojautas. Ačiū ir seniūnijų darbuotojams, kurie apsiėmė padėti iš gyventojų, ypač tolimų kaimų, surinkti juos. Jokios kitos paramos iš seniūnų neprašysime, nebent užsiprenumeruoti ir skaityti mūsų savaitraštį.

"Rokiškio pragiedrulių" antrajam šių metų pusmečiui - balandžio, gegužės ir birželio mėnesiams - jau galima užsiprenumeruoti visuose rajono pašto skyriuose ir redakcijoje (Nepriklausomybės a. 22, Rokiškis). Prenumeratos kaina vienam mėnesiui - 5 litai, ketvirčiui - 15. Tai nedidelė kaina, nes mūsų savaitraštis išeis 2,5 - 3 spaudos lankų.

Kai kurie geranoriški skaitytojai abejoja, ar mūsų savaitraščio leidybai pakaks pinigų, gaunamų tik už prenumeratą ir pardavimą, nemokamai spausdinant fizinių asmenų skelbimus. Taip, pakaks, nes redakcija susikrauti turtų iš laikraščio leidybos neketina ir niekada neplėšikaus, už 2 - 3 eilutes net iš bedarbio "lupdama" dešimtis litų. Be to, mums finansiškai padės pagalbiniai mūsų verslai.

Redakcija

"MĖGSTU PADĖKOTI UŽ KIEKVIENĄ GERĄ DARBĄ"

ŠEŠI KLAUSIMAI ROKIŠKIO Miesto SENIŪNUI
ANTANUI GARUOLIUI

- Girdėjau Jus giriant už stropumą, jautrumą, tačiau dar dažniau Jūsų adresu pasigirsta priekaištų. Už duobėtas gatves, nevalytus šaligatvius... Kaip Jūs reaguojate į kritiką ir kiek miesto tvarka priklauso nuo seniūno?

- Aš dar nespėjau tapti storaodžiu biurokratu, todėl reaguju į kiekvieną kritišką pastabą. Bet labai norėčiau, kad kritika būtų geranoriška. Nesvarbu, kas kritikuoja - žiniasklaida ar gatvėje sutiktas pilietis. Jeigu jaučiu kritiko susirūpinimą ir norą padėti, net akyse šviesiau pasidaro. Jeigu išgirstu dalykišką pasiūlymą, dar linksmiau. Mėgstu padėkoti už kiekvieną gerą darbą ir žodį. Kritika dėl kritikos, pikta kritika visada sukelia tik prieštaravimą.

Kritiko darbas nelengvas, nes reikia labai įsigilinti į dalyko esmę ir nustatyti, kur seniūno aplaidumas, o kur bejėgiškumas. Rokiškėnai gali kiek nori barti mane už duobėtas miesto gatves, tačiau aš tik pritariau mai galva krestelėsiu. Pernai, pavyzdžiui, rajono šalininkų žyruotai miesto gatvių dangai atnaujinti neskyrė nė cento. Štai ir turime 14 kilometrų kračių gatvelių, ir nieko seniūnas nepadarys.

- Palyginkite Rokiškį su kaimynais- Kupiškiumi, Biržais. Ar tas palyginimas Rokiškiui palankus?

- Svetimos problemos blogiau matomos. Tačiau aš privalau konstatuoti, kad rokiškėnai nelabai myli savo miestą, ir tai yra sena tradicija. Rokiškis - vienintelis miestas iš aplinkinių, kur šaligatviai ir gatvės prie individualių namų buvo valomi už biudžeto lėšas. Prie kitos tvarkos priprastinti sunku. Dažnai tenka raginti ne tik šaligatvį po savo langais iškuopti, bet ir vėliavą per valstybines šventes iškelti.

Kupiškio, Biržų rajonų savivaldybės savo miestų tvarkymams visada skyrė daugiau lėšų negu rokiškėnai. Tai irgi tradicija, kurią būtina laužyti.

- Netrukus švęsime Rokiškio 500 metų jubiliejų. Kaip žada šią gražią datą pasitikti miesto seniūnija?

- Daugiausia rūpesčio kelia Nepriklausomybės aikštė ir senamiesčio sutvarkymas. Laiko ir lėšų turime nedaug. Įmanomas tik dalinis variantas, kurį ir siūlo rajono savivaldybės bei seniūnijos specialistai. Būtina pašalinti iš aikštės menkaverčius medžius, krūmus, įrengti žaliąsias vejas ir skverus. Jei rokiškėnai bus neabejingi ir ateis į talkas, aikštės vaizdas pasikeis.

Visi senamiesčio gyventojai privalės sutvarkyti savo namų aplinką, nudažyti namų fasadus, nugriauti savavališkai statytas pašiūres. Susirūpinimą kelia namai - "vaiduokliai", pamiršti savo šeiminių.

Akcine bendrovė "Rokiškio sūris" finansuos miesto jubiliejui skirtą paminklo statybą. Norėčiau, kad ir kitos bendrovės atsilieptų konkrečiu indėliu.

- Kaip Rokiškio seniūnija prisideda prie nedarbo mažinimo?

- Vienintelė mūsų galimybė - viešieji darbai. Praėjusių metų antrajame pusmetyje juose buvo užimta per 30 žmonių. Jie kirta malkas socialiai remtiniams, tvarkė 57 hektarus seniūnijai priklausančio miško, stalinizmo ir rezistencijos aukų paminklų aplinką, kapines. Išvalyta Laukupio vaga ir apsauginė zona, suremontuoti keli pastatai. Šiais metais viešųjų darbų programą tęsiame toliau.

Nedarbas susijęs su tokių svarbių įmonių, kaip akcinių bendrovių "Rokiškio mašinų gamykla", "Rokiškio grūdai", "Rokuma" silpnėjimu. Jų vadovams norėčiau palinkėti valios ir kūrybingumo.

- Seniūno pareigos, sakyčiau, ir ūkinės, ir politinės. Kokiai priklausote partijai?

- Anokia čia politika, kai ūkiniai reikalai kasdien spaudžia.

Niekada nepriklausiau ir, matyt, nepriklausysiu jokiai partijai, nors dabar remiu valdančiąją partiją ir jos koalicijos programą. Labai norėčiau, kad pagaliau nurimtų tos įkylėjusios partinės diskusijos bei žiniasklaidos darkymasis. Kuo daugiau santarvės ir bendro konstruktyvaus darbo. Tokia mano nepartinė pozicija.

- Kada Jus galima rasti kabinate? Ir dar pora žodžių apie save.

- Geriausia ieškoti antradieniais. Tai gyventojų priėmimo diena. Tačiau niekur nedingstu ir kitomis savaitės dienomis. Jeigu iš anksto susitarsime, susitikti galėsime visada. Geriausia po pietų, apie 16 - 17 valandą.

Esu iš tremtinių šeimos. Sibiras mane išmokė sibirietiško atkaklumo ir sibirietiškos meilės Tėvynei. Daugiau turbūt nieko... Trisdešimt metų dirbau Rokiškio žemės ūkio mašinų gamykloje. Iš didžiulio būrio bendradarbių, paprastų rokiškėnų, stengiausi išmokyti to, ką jie turėjo geriausio. Kai rajono meras pasiūlė padirbėti miesto seniūnu, o draugai paskatino, - sutikau.

- Dėkoju už pokalbį.

Kalbėjosi Salvinija Kalpokaitė

LENK MEDI, BET PROTINGAI

STRESINĖJE SITUACIJOJE

Išaiškėjus netinkamam vaiko elgesiui arba atsiradus problemai, būtinas "atvėsimo" periodas. Jei įmanoma, problemą aptarkite po kurio laiko, nusiramimus. Diskusijos metu kalbėkite ramiai, nekaltindami. Gali būti naudingi tokie veiksmai:

KLAUSYKITE - leiskite vaikui viską papasakoti. Pasistenkite suvokti, ką vaikas jaučia.

KALBĖKITE ATVIRAI - konstatuokite faktus. Nemoralizuokite, neieškokite priekabių, nekritikuokite ir nesišaiptykite. Pasistenkite suprasti vaiko neteisingo elgesio priežastį (siektas dėmesio, džiaugsmas, keršto).

APIBRĖŽKITE PROBLEMĄ - kas siejasi su ta problema ir kaip? Išsiaiškinkite faktus. Atskirkite veiksma nuo veikėjo.

PASKATINKITE VAIKĄ SPREŠTI PROBLEMĄ - ką reikia padaryti, kad viskas vėl susitvarkytų? Išvardykite įmanomas alternatyvas.

KARTU PRIIMKITE SPRENDIMĄ - leiskite vaikui pajaušti, kad, neigiamai vertindami jo elgesį, jūs rūpinatės juo ir norite padėti surasti sprendimą.

SUVOKITE, KIENO TAI PROBLEMA - tėvai neturi prisiimti vaiko problemos. Jie turi paskatinti, kad vaikas pats ją spęstų.

KRITINĖJE SITUACIJOJE

Tai situacija, kurią lydi didelė emocijinė įtampa, todėl galutinis sprendimas turi būti atidėtas vėlesniam laikui. Tipiškas tokios situacijos pavyzdys gali būti žinia, kad sūnus ar dukterė vartoja narkotikus, arba nežabotos linksmybės namuose, tėvams išvykus ir netikėtai sugrįžus, ir pan. Šiais atvejais tėvai dažniausiai netenka savikontrolės, bet...

VENKITE...

...įsitraukti į jėgos varžybas, fizinės agresijos;

...grasinimų;

...kaltinimų, apibendrinimų, "etikečių klajavimo";

PASISTENKITE...

...išlaikyti galimybę bendrauti ir tartis;

...kontroliuoti pyktį;

...paprašyti nesuinteresuoto draugo arba trečiojo asmens pagalbos.

ATSIMINKITE...

...nė viena konkreti krizė nereiškia, kad jūsų santykiai su vaiku apskritai nevykę.

PASIŪLYMAI ATEIČIAI

Šeimyninė krizė dėl alkoholio vartojimo arba dėl kito nepageidaujamo elgesio nebūtinai yra vien tik neigiamas dalykas. Jis gali iškelti į dienos šviesą problemas, sumažinti įtampą. Galų gale sunkumai gali net suartinti šeimą.

Tačiau niekas nepasikeis, jei, krizei praėjus, kiekvienas grįš prie savo įprastų užsiėmimų. Krizė - tai tinkamiausias laikas sąžiningai įvertinti šeimos narių santykius, problemų sprendimo būdus ir tarpusavio pagarbos lygį.

Šeimos gyvenimo įvertinimas gali kiekvienam būti naujos pradžios pagrindas. Kai reikalai vis blogėja, atrodo, išsieties iš užburto rato nėra. Bet vienas žmogus gali pradėti keitimosi procesą ir tuo paveikti kitus. Svarbiausia - nuoseklumas.

Šitie pasiūlymai gali tapti Jūsų šeimos

Nelengva jaunam kopti tiesos laiptais.

Ingos Bulovaitės piešiniai.

Maži vaikai - maži vargai.

kasdieninio gyvenimo dalimi.

BŪKITE NUOSEKLŪS. Paaugliams galima paaiškinti, kad tinkamas elgesys suteikia tam tikrą privilegiją, bet tėvai turi nuosekliai laikytis nustatytų principų.

MOKYKITE SAVO PAVYZDŽIU. Niekas labiau neįtikina, kaip žmogus, kuris praktiškai įgyvendina tai, ko moko.

SUTEIKITE ATSAKOMYBĘ. Padėkite savo vaikams suvokti, kad darbas padaromas tik tada, kai žmonės bendradarbiauja, tarpusavy susišneka ir savo noru prisiima padaryti tam tikrą darbo dalį.

PADRĄSINKITE. Tai suteikia žmogui pasitikėjimą savimi. Tėvai, kurie pagrindinį dėmesį skiria vaiko stiprioms savybėms ir remiasi jo privalumais, padeda jam ugdyti savo vertės pajautimą.

BŪKITE KARTU. Raskite laiko būti su savo vaikais tiek, kiek reikia, kad galėtumėte tikrai suprasti jų jausmus, poreikius ir troškimus. Jūs būsite maloniai nustebinti, patyrę, kokie artimi gali pasidaryti tėvų ir vaikų santykiai.

IŠSAUGOKITE GALIMYBĘ BENDRAUTI. Visada leiskite suprasti, kad jiems nėra ko bijoti aptarti su jumis savo problemas. Juk jums svarbu kuo greičiau sužinoti, kai atsitinka kas nors blogo. Prisiminkite, kad kasdieniški nesusipratimai perauga į krizę kaip tik tada, kai nutrūksta ryšys su vaiku. Tėvų pareiga - sukurti tokią atmosferą, kuri skatina bendravimą.

UGDYKITE REIKALINGUS GYVENIMO ĮGŪDŽIUS. Tikroji auklėjimo profilaktika - tai teigiamų įgūdžių, kaip įveikti įvairias gyvenimo situacijas - nuosmūkių ir pakilimų, skatinimas.

Parengta pagal užsienio spaudą.

BUVOME KAVOLIAI, MELIORATORIAI. KUO ŠIANDIEN TAPSIME?

Per porą dešimtmečių Kavoliškis pasikeitė neatpažįstamai. Atnaujinamas technikos parkas, statomi gyvenamieji namai. Apie tą laikmetį dabar daug ir įvairių nuomonių. Įvairiai tuos metus komentuoja ir buvę melioratoriai, bet, kas buvo sukurta, nuneigti negalima. Apie tai byloja daugiaaukščių namų kvartalas, išasfaltuotos gatvės, puikūs šaligatviai, gėlynai ir dekoratyvūs fontanai. Deja, pastarųjų jau nebeliko... Kaip tik tais metais buvo užbaigtas vaikų darželis - lopšelio pastatas, o senųjų rūmų vietoje, šimtamečių liepų alėjos prieglobstyje ir puikus pagrindinės mokyklos korpusas. Beje, tai buvo jau pastutinis melioratorių statinys prieš nuosmukio ir reformų sąmaišti.

1987 - aisiais Kavoliškiui už tvarką ir grožį giminingų gyvenviečių tarpe buvo suteikta 1-oji vieta. Labai simboliškai skamba ant prizo išgraviruotas užrašas: "Grožis ir duona iš vieno rankų". Bet tai jau praėjus. Jau daug kas nublanko ir sunyko. Baigiamas lankstyti ir laužyti dekoratyvus tiltas per tvenkinį. Šaligatviai nebevalomi, o neklaužada žolytė jau gviešiasi juos užgožti. Išnyko ir įvairiaspalviai gėlynai. Puikiausi mechanizatoriai priversti persikvalifikuoti į prekeivius, pagalbiniai bei padienius darbininkus arba užsiimti sau vietas prie darbo biržos. Laikraščiuose mirga skelbimai apie parduodamus butus. Išvyksta senbūviai, o jų vietas užima atvykėliai. Ne pyragai ir likusiems. Dvi ejų - trijų hektarų "dvareliai" turtų neatneša, tik didina "pribuišių" skaičių. Lietuvos politikų reformos palietė daugelio šios gyvenvietės senbūvių likimus ir sugniuždė jų tikėjimą ateitimi.

Pabaiga. Pradžia Nr. 4.

Vien prisiminimai tikrosios padėties nenušviečia. Geriausia tuos pokylio ir nuosmukio metus gali apibūdinti tik skaičiai. O jie labai kontrastiški... Jei melioracijos klestėjimo laikais, sezono metu (o tai būdavo kone visus metus), laukuose dirbdavo 37 daugiasamčiai, 27 vienkaušiai ekskavatoriai ir daug traktorių bei automašinų (iš viso 400 mechanizmų), tai dabar, po didžiųjų reformų, tenka tenkintis pora daugiasamčių, trimis vienkaušiais ekskavatoriais bei keletu traktorių ir automašinų. Jei anksčiau dirbdavo iki 1050 darbuotojų, tai dabar tuo džiaugiasi tik septynios dešimtys išlikusiųjų. Ir tai tik vasarą, sezono įkarštyje...

Daug gero padaryta per tuos dešimtmečius, bet vien idealizuoti melioraciją būtų neteisinga. Sausinant užmirkusias žemes, o kartais atliekant ir neapgalvotą "planų šturmovimą", neapsieita ir be klaidų. Vaikytasi tik metrų ir hektarų, neatsižvelgiant į aplinkybes. Tai jau vadovavimo pasekmės. Išdraskyti senieji kaimai. Pagal neapgalvotus projektus sausintos beveik visos pelkės, net žinant, kad darbai neatsipirks. Dėl to, kito ir vietos mikroklimatas, keitėsi kai kurie augalijos bei gyvūnijos biotopai. Mažesnieji upeliai buvo verčiami į melioracinius griovius, o reguliuojant upių nuolydžius, sumažėjo užliejamųjų pievų ir žuvų nerštaviečių. Bet buvo ir kita medalio pusė. Keičiantis žemės dirbimo būdams, mažėjant kaimų gyventojų skaičiui, reikėjo didesnių ir lygesnių laukų. Atliekant žemės kultūrinimo darbus, per tūkstantį kvalifikuotų darbuotojų turėjo nuolatinį užsiėmimą. O tai reiškė, kad jų šeimos turėjo patogius butus, nekentė alkio, o vaikai galėjo mokytis. Nebuvo lengva melioratorių duona, bet bu-

vo sudaromos sąlygos ir poilsiui. Kiekvienais metais buvo gaunama nemažai kelių lapių į sanatorijas bei poilsio namus už simboliškas kainas. Veikė valdybos poilsiavietė prie Sartų ežero ir laikini poilsio namukai Saulkrastėje, Latvijos pajūryje. Buvo nepamirštama meno saviveikla ir mokinių užimtumas per atostogas. Labai apmaudu, kad šiandieniniai politikai užmerkė akis į buvusių pasiekimus, net naują žodį yra sugalvoję šiandieninei netvarčiai, o gal ir nusikaltimams pateisinti. **Reanaturizacija** pagal juos reiškia grįžimą prie natūralios aplinkos. Bet ar tai įmanoma? Nejaugi ateities Lietuva - tai piktžolėmis ir krūmais apžėlę laukai, apšepę ir nykstančios gyvenvietės, skurstantys ūkininkai ir eilės prie darbo biržų? Gamtos visumą išsaugoti būtina, bet nereikėtų kvailų kraštutinių...

Įvairiai galima vertinti praėjusį laikmetį, bet nuo tiesos niekur nepabėgsi. Labai apmaudu, kad visi įvykiai dar tebevelkami į politinį apvalkalą. Kaip tik todėl daugelis dar bijo sakyti tiesą ir kritiškai vertinti įvykius be rizikos būti apšauktas praeities imperijos agentu ar kažkokiu "istu".

Net ir daugiausia trūkumų turėjęs žmogus, tuo labiau įstaiga, įmonė ar organizacija, visuomet turi ir teigiamų savybių. Kaip tik dėl tų "klydusiųjų", bet savo darbo fanatikų ir turime baltamūrę gyvenvietę su puikia aplinka ir išsaugotais želdiniais. Kaip tik tų "klydusiųjų" laikmečiu buvome tikri dėl rytdienos ir nebuvo tokios baimės prarajos tarp žemesniųjų ir viduriniųjų (jau nekalbant apie aukštesniuosius) gyventojų sluoksnius. Tuo daugelio prakeiktu laikmečiu buvo gerbiamas sąžiningumas ir profesinis sugebėjimas, vertinamas darbas, o ne veidmainystė ir neapykanta. Tuo metu dar nebuvo taip išplitęs ir besaikis žmonių nuodijimas alkoholio surogatais.

Merdėja melioracijos įmonė, jau pavadinta UAB "Kavoliškis", nebesiplečia gyvenvietė. Sumažėjo ir tebedirbančių senbūvių, jau tapusių "barbėmis devyndarbėmis". Išlikęs mažytis branduolėlis dar išsilaiko tik direktoriaus D. Mediko rūpesčiu. Esant miglotai rytdienai, labai neaiškus ir gyvenvietės likimas. Būtų labai apmaudu, kad melioratorių darbus po kokio dešimtmečio beprimintų tik pagrindinės gatvės pavadinimas. Žinoma, jei kokiam nors politikieriui ar vadukui nekils noras tą vardą pakeisti. Aš netikiu, kad ateityje bus apsieita be "žemės daktarų" paslaugų. Nors šiandieniniai politikai ir sugalvoja reanaturizacijos terminą, bet sveikas protas turi nugalėti.

Pranas Paršonis
Kavoliškis

Kavoliškis tampa eiliniu kaimu.
Ksavero Bagdono nuotr.

IR PRISTIGO ... PADORUMO

Žmonės statė gražų rūmą
Ir pristigo ... padorumo.

Padorumas ne iš plytų,
Tad liga toli išplito.

Serga moterys ir vyrai,
"Meilė" kaip iš maišo byra.

Nei užtvenkti, sulaukyti,
Nei plačiuos laukuos pavyti.

Liejas seksas per kraštus,
O gyvenimas ... kartus.

Dūžta šeimos kaip puodynės
Nuo apgaulės pirmutinės.

Ir vaikučiai susimaišė
Tarp linksmy, triukšmingų vaišių.

Nebeaišku, kuris tėtis,
Iš kurio globos tikėtis.

Ir mama kažkur pabėgo,
Vaikai verkia, neužmiega.

Ne iš alkio jie pravirko –
Jiems valstybė žaislus pirkto.

Tik labai gera tetulė
Juos paglosto, kai jie guli.

O užmigę jie sapnuoja,
Kad tėvelis atvažiuoja,

Mama pakelia ant rankų –
Didi laimė juos aplanko.

Tik nelaimė – vėl pabusti
Ir tikrovę tą pajusti.

Vladas Liolys

GRĖSMĖ EUROPIETIŠKAM MENTALITETUI

BLOGAI

Pirmą kartą toks grėšmingas skambutis nuskambėjo gal prieš mėnesį, kada Kauno "Žalgirio" vyrai kovėsi su turkų negrais ir laimėjo.

Antras nerimo signalas pasigirdo, kai žalgiriečiai 13 taškų "užmetė" kažkokiems pietų slavams ir dar labiau priartėjo prie Europos taurės.

Tai buvo jau visai rimtas signalas.

Brangūs PPP skaitytojai! "Žalgiris" jau iškopė į Eurolygą. Jis, neduok Dieve, kone kiekvieną antradienį kausis su įvairiomis Europos komandomis, o tuo metu mes per savo televizijas nebematysime nei šventosios Barboros, nei Mari Mar su jos naujausiomis reinkarnacijomis. O tai, PPP tvirtiausiu įsitikinimu, sustabdys mūsų artėjimą prie Vakarų kultūros, nes šventoji Barbora ir Mari buvo ir bus pagrindinės europietiško mentaliteto transplantuotojos į Lietuvą.

DAR BLOGIAU

Rokiškio rajono meras Vytautas Masiulis ir Teatro rūmų direktorius Jonas Korenka sumįslijo kažkokį festivalį surengti būtent kovo mėnesį, kada Mari Mercedes pergyvena savo klaikiausias kančias ir jau baigia gauti fantastišką palikimą, kada policininkas Kruzas jau traukia iš kišenės pistoletą ir nori nušauti paskutinį nusikaltėlį.

Tai nedovanotinas aukščiau minėtų valdininkų nenuovokumas. Savo veiksmais, t. festivaliais, jie trukdo garbingoms Rokiškio ponios suskaičiuoti, kiek gaudžių ašarų išliejo Mari Mar (ar Mercedes). Apie nabagėlį šaunuojį policininką Kruzą festivalio vakarais jos iš viso nebegauna jokios informacijos. Tokiu būdu mūsų žinios apie vakarietiško mentalitetą visai sumenkėja. O be mentaliteto į Europos Sąjungą mūsų niekas nepriims.

Tokia yra PPP išvada.

PPP siūlo XV teatrų festivalį (o tai bus kitais metais) surengti tada, kai Mari Mar bus išraudojusi visas ašaras, o nabagėlis Kruzas bus iššaudęs visus šovinius.

Gerbiami PPP skaitytojai! Negalima kenkti mūsų galingam žengimui į Europą (arba Lotynų Ameriką)! Žalia gatvė Marijai la del Bario, Mari Mar, Mari Mercedes, policininkui Kruzui ir šventajai Barbora!

P. S. Gavome žinių, kad dauguma rokiškėnų liko nepajudinamai ištikimi "Mari Mercedes" bei kitoms "muilo operoms" ir į festivalio spektaklius nevaikšto. Tai pagirtina.

Medžiotojas ir ančių medžioklė

- Panele, kodėl jūs iki šiol vis dar neištekate?

- Namuose laukau tris padarus, kurie man atstoja vyrą. Šuo kiauras dienas amsi ir purvinomis letenomis tertioja grindis, papūga keikiasi, o katinas naktimis velniai žino, kur vaikiojasi...

☺ ☺ ☺

Vėl vakarą, kaip ir visada gerai pasivaishęs, medžiotojas sugrįžo į namus. Trenkės kampan šautuvą, pralemeno:

- Mėsos nebepirksim visus metus!

- Stambų žvėrį nugriovei? - nustebo žmona, žinodama, kad vyras taiklumu nepasi-

žymi.

- Ne, tik seniūno karvę... Brangi bjaurybė...

☺ ☺ ☺

Medžiotojas ančių medžioklėje gyrėsi, kad niekada neprašovęs pro šalį. Kaip tik tuo metu praskrido dvi antys. Griebė šautuvą ir pykšt! Pro šalį... Draugai ėmė juoktis. Netoliese iš maldyno išėjo vaikėzas meškeriojojas, nešinas ant rykštelės pamautu vieninteliu gruzliu. Netikėtis medžiotojas nesumišo:

- Matot! Pataikiau! Tik visada šūvis per žemai...

Nugirdo ir užrašė

Pranelis Barškalas

Rokiškio PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius
Stanislovas Varneckas
Tel. 5 15 32

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turinį redakcija neat-
sako.

Renka, maketuoja, spausdina "Ro-
kiškio pragiedrulių" leidybos centras.

2,5 spaudos lanko. Indeksas 424.

Savaitraštis išeina penktadieniais.

Tiražas 2800 egz.

ŠALYJE

KOVO 11 - AJĄ VALDŽIA DIRBO
SUŠILDAMA

Vis dar neaišku - džiaugtis ar kritikuoti, kad Lietuva, kaip jokia kita šalis pasaulyje, turi net tris valstybingumo šventes - Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją ir Liepos 6-ąją, Mindaugo karūnavimo dieną. Visos jos paskelbtos nedirbo dienomis, ir nebeaišku, kuri iš jų svarbiausia, kada pakelti pilniausią šampano taurę.

Užvakar taures kėlėme už Kovo 11-ąją, prisiminėme dar visai nesenus laikus, tas džiugias akimirkas, kai visam pasauliui paskelbėme, kad Lietuva - vėl nepriklausoma valstybė. Tuomet mūsų Respublika buvo atgimimo lyderė, ir mes didžiavomės, jog viską suspėjame padaryti greičiau negu kaimynai. Kad jie dabar mus lenkia, kalbėti nelabai norisi.

Kovo 11-oji mūsų Vyriausybei buvo intensyvaus darbo diena, ir šampano taurių, matyt, nekilnojo nė vienas ministras. Seimui patvirtinus Gediminą Vagnorių premjeru, jo senasis kabinetas svarstė vyriausybės struktūrinius ir personalinius pokyčius. Galutiniai projektai dar neaiškūs. Prezidentas Valdas Adamkus siūlo pateikti Seimui svarstyti Vyriausybės įstatymo pataisą dėl Ryšių ir informatikos bei Statybos ir urbanistikos ministerijų likvidavimo. Jų funkcijas numatoma perduoti Aplinkos apsaugos, Ūkio ir Susisiekimo ministerijoms. Vyriausybė svarsto, kaip sujungti Socialinės apsaugos ir darbo bei Sveikatos ministerijas, Švietimo ir mokslo bei Kultūros. Taip pat planuojama patikslinti Aplinkos apsaugos bei Europos reikalų ministerijų funkcijas ir pavadinimus.

Premjeras G. Vagnorius dar nežino, kiek iš 17 ministerijų liks sveikų -14 ar 15.

Matyt, bus įgyvendinta dar viena valstybės valdymo reformos nuostata - griežtai atskirti politinių pareigūnų korpusą nuo valstybės tarnautojų. Priėmus įstatymo pataisą, valdininkus į darbą priimtų ir atleistų ne politiniai, o karjeros pareigūnai.

Kada naujas valdžios kabinetas susirinks pirmajai šampano taurėi, paaiškės kitą savaitę. Bet jau dabar aišku, kad toje šventėje nebedalyvaus Žemės ir miškų ūkio bei Sveikatos apsaugos ministerijų vadovai Vytautas Knašys ir Juozas Galdikas.

Lietuvos socialdemokratai, nepritarę G. Vagnoriaus paskyrimui premjeru, pasitelkė Lietuvos laisvės lygą ir aktyviai agituoja prieš strateginių šalies objektų - Jūrų laivininkystės, Telekomo, "Mažeikių naftos" privatizavimą. Šiaulių smulkiųjų verslininkų teisių gynimo komitetas Kryžių kalne organizuoja protesto akcijas prieš jų interesų ignoravimą.

Žodžiu, gyvenimas šalyje nenuobodus. Nenuobodžiauja ir mūsų rajono valdžia. Ji jau kuris laikas priversta gintis nuo atkakliai puldinėjančių žiniasklaidininkų.

"R. P." apžvalgininkas

VIDUTINIŠKAI
- 350 ŽIŪROVŲ

Festivalis "Vaidiname žemdirbiams" jau įpusėjo. Liko dar septyni spektakliai, ir festivalio komisija, kuriai vadovauja Teatro rūmų direktorius ir režisierius Jonas Korenka, išdalins rajono savivaldybės premijas. "Rokiškio pragiedruliai" redakcija prašė komisiją rekomenduoti ir geriausią epizodinio vaidmens atlikėją, kuriam atitektų "Pragiedruliai" premija ir, žinoma, linkėjimai ateityje "sublizgėti" pagrindiniuose vaidmenyse.

Teatro rūmų administratorė Birutė Bagdonienė, paklausta, kaip vyksta festivalis, atsakė tradiciniu "ačiū, gerai", bet norėtų, kad žiūrovų salė visada būtų pilnutėlė. Dabar vidutiniškai spektaklius žiūri apie 350 žiūrovų. Labiausiai "kasiniai" - "Filumena Marturano" ir "Liūdnojo vaizdo riteris".

Administratorė apgailestavo, kad į festivalį "Vaidiname žemdirbiams" atvyksta palyginti mažai žemdirbių, ir kvietė laikinai pamiršti "Mari Mercedes" bei kitas "muilo operas", pasinaudoti proga, kada geriausi šalies teatrai "atvažiuoja į namus".

"R. P." inform.

Ksavero Bagdono nuotraukoje:

scena iš spektaklio "Sveikas ir sudie", kuriuo buvo pakeistos N. Gogolio "Vedybos".

KAZLIŠKIO IR PANDĖLIO
SENIŪNŲ GYVENTOJŲ DĖMESIUI

Atsižvelgę į šių seniūnijų gyventojų prašymą, pranešame, kad nuo balandžio 1 d. eksperimento tvarka atidaromas naujas keleivinio transporto maršrutas "Rokiškis - Pandėlys per Kazliškį" (asfaltu).

Autobusai darbo dienomis važiuos du kartus per dieną tokiu laiku: iš Rokiškio išvyks 7.00 ir 11.50, atvyks į Kazliškį 7.34 ir 12.24, į Pandėlį - 8.00 ir 12.50, atvyks į Kazliškį 8.21 ir 13.06, į Rokiškį - 8.55 ir 13.50.

ŠIS EKSPERIMENTAS TĘSIS DVI SAVAITES.

Jei nebus keleivių arba pajamos bus mažesnės už išlaidas, UAB "Rokiškio autobusų parkas" administracija pasilieka teisę maršrutą nutraukti arba sumažinti dienų, kuriomis bus juo vykstama, skaičių per savaitę.

Laukiame Jūsų atsiliepimų ir pasiūlymų tel.
51078 arba 52982.

UAB "Rokiškio autobusų parkas" administracija

ŪKININKŲ KONFERENCIJOJE

Joje dalyvavo Panevėžio apskrities administracijos atstovas Alvydas Kriaučiūnas, rajono meras Vytautas Masiulis, žemės ūkio skyriaus vedėjas Almantas Blažys. Į ją atvyko daugiau kaip pusantro šimto ūkininkų iš visų seniūnijų.

Pranešimą skaitė LŪS Rokiškio skyriaus pirmininkas Juozas Petronis, kuris pateikė daug skaičių ir faktų apie ūkininkų veiklą (juos galite rasti kovo 6-osios "Pragiedruliai" numeryje).

Artėjant pavasariui, ūkininkai iš anksto stengiasi laiku suremontuoti žemės ūkio techniką, padargus, apsirūpinti gera sėkla, kuru, tepalais, trąšomis. Sąjungos rajono skyriaus iniciatyva gauta 10 vagonų amonio salietros iš Rusijos. Ji gerokai pigesnė. Jeigu pernai už toną reikėjo mokėti 570 litų, tai dabar 400.

Juozas Petronis konferencijos dalyviams sakė, kad gauta ir pigesnio dizelinio kuro. Jis, ūkininkams pageidaujant, atvežamas į namus. Perkant didesnę kiekį, taikomos nuolaidos.

Ūkininkų turguje komiso pagrindais pradeda prekiauti rusiškų, baltarusiškų traktorių, automašinų detalėmis. Atcityje bus galima įsigyti ir įvairios technikos.

Rajono žemės ūkio skyriaus vedėjas Almantas Blažys konferencijos dalyviams aiškino, kaip Kaimo rėmimo fondas padės perspektyviems ūkiams, skatins specializaciją. Ženkli parama numatyta jauniems ūkininkams, kurių rajone yra daugiau kaip du šimtai. Bus suteiktos dotacijos pirkti veislinius gyvulius, sėklų, statyti ūkinius pastatus ir kt.

Tačiau žemdirbiams nepatinka dar nestabili padėtis žemės ūkyje, dažnai keičiami įstatymai. Neaišku ir šių metų derliaus kvotų ir subsidijų programa, supirkimo kainos.

Konferencijos dalyviai pageidavo išsamesnės informacijos įvairiais žemės ūkio klausimais, pasidžiaugė, kad naujasis rajono laikraštis daugiau dėmesio skiria kaimui bei jo problemoms.

"R. P." inform.

SKATINĖS SKUNDIKUS, POLICIJOS KOMISARAS ANATOLIJUS KRESTOVAS PATS PAKLIUVO ANT JŲ KABLIUKO

Rokiškio policijoje vyko spaudos konferencija. Į žurnalistų klausimus atsakė Rokiškio policijos pareigūnai Stasys Meliūnas, laikinai einantis policijos komisaro pareigas, Povilas Domža, savivaldybių policijos komisaras inspektorius ir Valentinas Maračinskas - viešosios policijos komisaras inspektorius.

Nusikaltimų mažėja, jų išaiškinimas po truputį gerėja. Pernai per du mėnesius buvo užregistruota 107 nusikaltimai, o šiemet - 78. Išaiškinta 46,8 proc. nusikaltimų, o pernai tik 43,68 proc.

Vis rečiau policininkai susitinka ir su nepilnamečiais nusikaltėliais. Per šiuos du mėnesius į pareigūnų rankas pakliuvo 4 nepilnamečiai. Pernai - 8.

Pareigūnai pažymėjo, kad vis daugiau dėmesio skiriama nusikaltimams gatvėse. Jų gerokai mažiau, tačiau tai ne tik policininkų, bet ir miesto valdžios nuopelnas. Geriau apšviečiamos gatvės. Būtina, kad šviesta degtų nors iki 4 val. ryto.

Nemažėja vadinamojo "pilstuko" prekeivių. Daugėja ir naminės degtinės gamintojų bei vartotojų - juk taip, atseit, ir saugiau, ir pigiau, ir ką geri žinai... Per vasario mėnesį policija išaiškino net tris naminės degtinės gamintojus. Jie gyvena Rokiškio kaimiškojoje, Panemunėlio bei Obelių seniūnijose.

Kovo 11 - 31 dienomis vyks akcija "Prevencija-98". Dvidešimt dienų bus intensyviau domimasi tokio pobūdžio nusikaltimais, kaip tyčinis turto naikinimas, šmeižimas ir kt. Padedant aplinkos apsaugos darbuotojams, policija gaudys brakonierius, ieškos nelegaliai laikomų šaunamųjų ginklų.

Daug diskusijų sukėlė klausimas, ar reikia skatinti skundikus. Mat policijoje yra anoniminis telefonas (31794), kuriuo paskambinus galima pranešti apie nusikaltimą, kad veiktų ir likti nežinomu. (Pavyzdžiui, kad kaimynas varo naminę, ar panašiai).

Ar tik policija, skatinusi skundėjus, nepasipendė sau spąstų? Ar nepakibo ji pati ant savo meškerės kabliuko?

Šių metų kovo 5 dieną Rokiškio policijos komisariato komisaras Anatolijus Krestovas vidaus reikalų ministro Vidmanto Žiemelio įsakymu nušalintas nuo pareigų. Sprendžiama, kur ir kokias pareigas užims buvęs komisaras. Viena aišku, kad bus pažemintas pareigose.

O atsitiko štai kas. Viešbučio "Pas Angėlę" kavinėje buvo švenčiamas policijos komisariato transporto apskaitos grupės persikėlimas į naujas patalpas. Išgertuvėse dalyvavo ir policijos komisaras A. Krestovas. Rytą jis buvo parvežtas namo ir tęsė balių.

Anonimas, paskambinęs rajono tarybos informacijos ir mandatų komiteto pirmininkei Audronei Kaupienei, apie minėtą balių ir pranešė. Informavo net ir tai, kas

komisarą parvežė namo. Vėliau į Rokiškį atvyko aukšto rango pareigūnai - Generalinės inspekcijos prie Vidaus reikalų ministerijos inspektorius Rimantas Tijūnelis, Utenos komisariato kelių policijos komisaras inspektorius Stasys Dieninis bei Generalinės inspekcijos pareigūnas Algis Medelis. Jie konstatavo, kad A. Krestovas rastas namuose, kur toliau linksminosi. Komisarą nustatinti savo girtumo laipsnį atsisakė, bet vėliau prisipažino gėręs. Kaip tik tą savaitę A. Krestovas turėjo budėti.

Laikinai einantis komisaro pareigas, kriminalinės policijos komisaras inspektorius Stasys Meliūnas aiškino, kad apie girtaujančią policijos vadovą galėjo pranešti anksčiau bausti pareigūnai arba žmonės, susiję su nusikalstamu pasauliu. S. Meliūnas teigė, kad A. Krestovas buvo geras organizatorius, vadovas. Aišku, kai kuriems policininkams atrodė kitaip. Jie mano, kad komisaras buvo pasipūtęs ir išdidus, kartais per griežtas.

- Visiems geras nebūsi, - sakė S. Meliūnas.

Spaudos konferencijoje teirautasi, kas užims komisaro pareigas. Tai bus žmogus iš kito rajono - vos ne vienbalsiai tvirtino policijos pareigūnai. Paklausus, ar ponas S. Meliūnas sutiktų užimti komisaro pareigas, jis atsakė, kad reikėtų labai pagalvoti.

Jolita Kaškevičienė

KĄ IŠGĄSDINO KIŠKIS?

Vieni teigia, kad čia kažkada gyveno penki Kaziai, antri porina, kad kartą pušynę moteris rinko kazlėkus. Ją taip išgąsdino kiškis, kad net visus kazlėkus iš krepšio išbarstė.

Kazliškio gyventojams labiau patinka antroji versija, kažkuo panaši į Rokiškio variantą. Tiesą sakant, tarp Kazliškio, Rokiškio ir kitų apylinkės vietovių bendra tik priesaga - išk.

Nuostabus pušynas ir šiandien supa Kazliškį, apie 300 gyventojų turintį bažnytkaimį.

Seniūnas Vytautas Spalgenas pasidžiaugia Aidu ir Egle Rinkevičiais, Dariumi ir Jūrate Kavoliūnais, pensininke Ona Purtulienė, kitais miestelio gyventojais, kurie gražiai susitvarko savo sodybas.

Praėjusiais metais už tvarką, švarą, Kazliškio gyvenvietė laimėjo pirmąją vietą Panevėžio apskrityje ir pateko į Respublikos gyvenviečių dešimtuką.

Pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja Danguolė Zolubienė ir gamtos mokytoja Aldona Diržienė pasakojo, kad vaikai nuo mažens ne tik teoriškai, bet ir praktiškai mokomi mylėti gamtą, suprasti jos grožį.

Jau dabar moksleiviai ruošiasi tradicinei pavasario šventei, kai vyks įvai-

rios viktorinos, konkursai, į medžius bus keliama pačių vaikų pagaminti inkilai.

Daug dėmesio skiriama vaikų sveikatai gyvenimui. Nepamirštami ir tėvai. Mokykla šia tema yra paruošusi išsamų projektą, kuris pristatytas Atviros Lietuvos fondui.

GRĮŽIMAS Į TĖVIŠKĘ

Kartu su seniūnu Vytautu Spalגעnu užsukome į buvusį Kazilkauskų dvarelį, kur šiuo metu gyvena Danielius ir Stanislova Bulovai.

Netoli ir ponios Stanislovos gimtinė. Jai gerai žinomos ir Nemunėlio pakrantės, vietinių žmonių likimai. Ir jos pačios tėvelį 1945 metais nušovė rusai už tai, kad slapstėsi nuo tarnybos kariuomenėje.

Lietuvai vėl atkūrus Nepriklausomybę, atsirado galimybė atsiimti 28 hektarus tėvų žemės. Pasitarusi su vyru bei sūnumi, nutarė palikti Kauną ir grįžti į gimtinę. Kad būtų kur gyventi, nusipirko labai apleistą jau minėto dvarelio pastatą. Vėliau įsigijo dar 55 hektarus, dar 20 nuomoja.

Šiuo metu Bulovai laiko 9 karves, prieauglio, nemažai kiaulių. Po kiemą išdidžiai vaikščioja kalakutai. Neseniai iš žemės ūkio bendrovės nusipirko sandėlį. Jame įrengs malūną.

Kazliškio seniūnas Vytautas Spalgenas.

Kadangi šiame krašte žemė nėra derlinga, galvoja plėsti karvių bandą, užveisti sodą.

Dar nebaigtas tvarkyti ir namas, nors šeimininkai medienos turi. Jau užsisakė naujas duris ir langus.

Kadangi Bulovai garbaus amžiaus, jie samdo du jaunos vaikus, kurių darbu patenkinti. Vienas yra baigęs Konstantinavos žemės ūkio mokyklą.

Atsisveikindamas ponas Danielius pakvietė atvažiuoti rudenį, kada sode bus prinokę obuoliai. Juos labai mėgstą iš Kauno atvykstantys anūkai.

KAS NAUJO KONSTANTINAVOJE?

Nors Kazliškis seniūnijos centras, tačiau Konstantinavoje, kartu su žemės ūkio mokyklos moksleiviais, gyventojų net trečdaliu daugiau. Nuo 1958 metų, kada čia įsikūrė profesinė technikos mokykla, visi gyvenvietės reikalai ir sukasi apie ją.

Dabartinės žemės ūkio mokyklos 9 grupėse mokosi daugiau kaip 150 moksleivių. Apie 90 procentų vaikinių ir merginų į Konstantinavą atvyko iš mūsų rajono. Tačiau čia gali sutikti ir moksleivių iš Radviliškio, Biržų, Kupiškio, net Kauno.

Viena populiariausių mokykloje specialybių - žemės ūkio technikos mechaniko. Į ją vaikinukai priimami nuo 14 metų amžiaus, mokslas trunka 2 metus ir 10 mėnesių. Per tą laiką moksleiviai įgyja automobilių vairuotojo B, C

Mokosi mezgėjos.

Atkelta iš 5 psl.

ir traktorininko ABCD kategorijos teises, išmoka remontuoti žemės ūkio techniką, suvirinti elektra ir dujomis, atlikti elektrotechnikos darbus.

Ši specialybė kitais metais turėtų tapti dar populiareesnė, nes bus mokoma remontuoti lengvųjų automobilių kėbulus.

Kaip teigė mokyklos direktorius Leonas Kilius, jau dabar ūkininkas ar kitoks darbdavys minėtų specialybių žmogaus negali įdarbinti be jų ar kitos panašios mokyklos diplomo ar pažymėjimo, nes būtų nusižengta darbo įstatymams.

Mokykla stengiasi atsikratyti neperspektyvios ir nenašios tarybinės technikos. Ji pakeičiama vakarietiška.

Vaikinai nuo 14 metų, net nebaigę 9 klasių, gali įgyti kalvio suvirintojo specialybę. Kartu jam suteikiama teisė dirbti ratiniu traktoriumi.

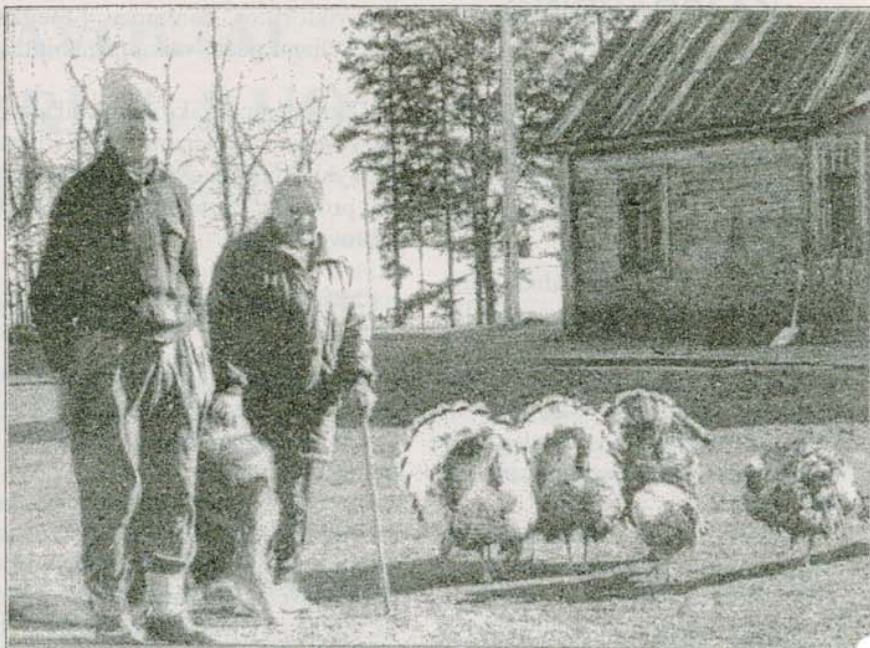
Nemažai Konstantinavoje mokosi ir merginų. Vis populiareesnė namų ūkio ekonomės specialybė, tačiau kai kas dar vis tebegalvoja, kad taip ruošiamos paprasčiausios tarnaitės ar ūkininkų žmonos. Direktoriaus pavaduotojas Stanislovas Žindulis paaiškino, kad, gavusi ekonomės diplomą, mergina mokės dirbti kompiuteriu, išmanys buhalterinę apskaitą, bus nebloga daržininkė, gyvulininkystės specialistė, vairuos automobilį.

Kiek siauresnė siuvėjos specialybė. Be siuvimo, mergaitės išmoka modeliuoti. Būsimosios siuvėjos mokomos naujausiomis siuvimo mašinomis, sužino įvairių rankdarbių paslaptis.

Kaip pastebėjo direktorius Leonas Kilius, 2 mėnesių praktikai moksleiviai siunčiami į žemės ūkio bendroves ir pas ūkininkus. Jiems už moksleivių priežiūrą dar mokama 100 litų.

Prie mokyklos įkurtas agroservisas, kurio paslaugomis gali naudotis bet kuris rajono ūkininkas, trihektarininkas. Jame palyginti už nedidelę kainą galima susitarti, kad atliktų įvairius žemės ūkio darbus, suremontuotų techniką, net supjautų malkas. Reikalui esant, čia galima išsinuomoti autotobusą, net užsisakyti katafalką.

Šiomis paslaugomis naudojasi ne

Stanislova ir Danielius Bulovai savo ūkyje.

Kompiuterių klasėje.

tik Kazliškio, bet ir kitų seniūnijų gyventojai.

Mokykla turi ir savo 64 hektarų pagalbinį ūkį, kuriame, be tradicinių javų, bulvių, daržovių, dar auginama ir vaistažolės. Vien valerijonų šiais metais žada nukasti 2 hektarus Vilniaus firmai "Mėta".

Konstantinavoje jau tradicinėmis yra tapusios Duonos ir žemės šventės. Vienintelėje Lietuvoje žemės ūkio mokykloje yra bažnytinis choras, kuriam vadovauja Elzė Jakštienė.

Mokykla buvo statyta sovietmečio gigantomanijos laikais, čia konvejeriu buvo "kepami" traktorininkai, vairuotojai, dažnai neatsižvelgiant į profesinio parengimo kokybę.

Pasikeitus laikams ir poreikiams, sumažėjus finansavimui, sumažėjo moksleivių skaičius. Ir dabar du penkių aukštų bendrabučiai stovi tarsi vaiduokliai.

Ernestas Čizinauskas
Ksaverio Bagdono nuotr.

Kovo 13 d. 19 val.

RUSŲ DRAMOS TEATRAS

DŽ. PATRIKAS

"ACH, KAIP MUMS NUDOBTI SENUTĘ!"

Režisierius Jurijus Popovas

Ši vadinamojo "Juodojo humoro" komedija padės smagiai praleisti vakarą. O vertinantiems ir aktoriaus meistriškumą, norintiems drauge išgyventi improvizacijos meną bus puiki ir nedažna galimybė tai patirti aktorės Jelenos Maivinos asmenyje.

Kovo 14 d. 18 val.

VALSTYBINIS VILNIAUS MAŽASIS TEATRAS

Grigorijus Kanovičius

"NUSIŠYPSOK MUMS, VIEŠPATIE"

Režisierius Rimas Tuminas

"Nusišypsok mums, Viešpatie" - garsusis mažojo teatro spektaklis. Šis spektaklis laimėjo nemažą prizų tarptautiniuose teatro festivaliuose, pernai už jo režisūrą Rimas Tuminas gavo geriausio Lietuvos režisieriaus titulą ir Kristoforo (lietuviškojo Oskaro) statulėlę (tokius pat apdovanojimus gavo ir spektaklio kompozitorius Faustas Latėnas bei Avnerį Rozentalį vaidinantis Gediminas Girdvainis).

Kovo 15 d. 18 val.

LIETUVOS VALSTYBINIS AKADEMINIS DRAMOS TEATRAS

Neillis Gaimonas

"ŠAUNIEJI VYRUKAI"

Režisierius Olegas Kesminas

Amerikiečių dramaturgo Neilio Gaimono komedija "Šaunieji vyrukai" naujausias režisieriaus Olego Kesmino spektaklis. Režisierius Olegas Kesminas ir dailininkė Rasa Kriščiūnaitė spektaklio veiksmą priartino prie mūsų realybės. Tai apie dviejų aktorių li-

kimą, jų susitikimą po ilgos pertraukos prieš naują pasirodymą, jų mintis, sielvartą ir viltis.

Kovo 17 d. 19 val.

ŠIAULIŲ DRAMOS TEATRAS

Eženas Marenas Labišas

"PASIBUČIUOKIME, FOLVILI"

Režisierė Regina Steponavičiūtė

E. M. Labišas - garsus visame pasaulyje XIX a. prancūzų komediografas, sukūręs per šimtą vaudevilių ir ko-

medijų, iš kurių žinomiausia "Šiaudinė skrybėlė" savo metu buvo vaidinama ir Lietuvoje.

Jau pats spektaklio žanras iš anksto byloja, kad jame sėkmingai susilydo ir autoriaus sąmojingi dialogai, ir aktorių vaidyba bei improvizacija.

Kovo 18 d. 15 val.

VILNIAUS TEATRAS "LĖLĖ"

A. Gričius

"ATSITIKIMAS IR KETURI ŽVIRBLIAI"

Režisierius A. Mikutis

Dramaturgas A. Gričius ir režisie-

rius A. Mikutis sukūrė spektaklį, kuris dar tik pradeda savo pergalingą žygį po Lietuvą. Kartu su spektakliu vilniečiai vykdė akciją "Susiriesdamas saugok savo miestą nuo šiukšlių", kas, išvertus į aukštaičių kalbą, yra: "Ei, tu, smirdžiau, dumk iš mūsų miesto, o tai perbrauksiu rintuku per...".

Kas nugalės toje tvarkos ir nešvaros dvikovoje, galės pamatyti visi, kas dalyvaus spektaklyje.

Kovo 19 d. 12 val.

VALSTYBINIS JAUNIMO TEATRAS

Astrida Lingren

"PEPĖ ILGAKOJINĖ"

Režisierius Rolandas Boravskis

Aš vadinausi Pepilota Viktualija Rulgardina Krusmintė Efraimo duktė Ilgakojinė, kapitono Efraimo Ilgakojinės, buvusio jūrų siaubo, o dabar negrų karaliaus, duktė. Pepė - tai mano maloninis vardas, nes tėčiui atrodė, kad Pepilota per ilgas ištarti.

Pepė Ilgakojinė - mylimiausia vaikų draugė ir bičiulė. Su ja - nenuobodu.

Kovo 19 d. 19 val.

VALSTYBINIS JAUNIMO TEATRAS

Alanas Ayckbournas

"NORMANŲ PERGALĖS" II d.

Režisierius Kostas Smoriginas

Tai populiarus ir žiūrovų simpatijas užkariavęs spektaklis. Alano Ayckbournas tikslas - priversti mus juoktis. Nors pjesė ir nesiūlo filosofinės išminties, gilesnės pasaulio tikrovės vizijos ir nepasako mums, kaip reikia gyventi, bet atrodo visa tai, kaip išmoningas farsas, sukurtas stulbinčiai mikliomis teatralų rankomis.

FESTIVALIO UŽDARYMAS

KAUNE - ROKIŠKĖNŲ KLUBAS

Jau šešeri metai Kaune veikia klubas "Kauno sėliai", į kurį susirinko garbūs inteligentai rytų aukštaičiai, rokiškėnai. Klubo pirmininkas Leonas Juozonis - architektas, etnografas, kilęs iš Pandėlio.

Tačiau, ruošiantis garbingam Rokiškio miesto jubiliejui, Kaune gyvenantys rokiškėnai nusprendė įkurti naują

klubą ir pavadinti jį "Rokiškėnas". Klubo pirmininku išsirinkome teisininką J. Aleksandravičių, pavaduotoju - Veterinarijos akademijos docentą J. Čepulį.

Susirinkę vasario 28 dieną, ilgai svarstėme, kuo galėtume prisidėti prie Rokiškio jubiliejaus rengimo. Nusprendėme surinkti medžiagą, rašyti

apie gimtinės šviesuolius, populiarinti savo tarmę, nagrinėti krašto istoriją.

Klubo nariai rinksis kiekvieną pasakutinį mėnesio šeštadienį 15 val. Mokytojų namuose (Vytauto 44).

Įdomu, ar bando susitelkti kitų miestų rokiškėnai?

Jonas Kirlys
Kamajietis, kaunietis

KVIEČIAME! "VAIVORYKŠTĖ"

Prieš 12 metų Rokiškio poetai bei eilintojai susibūrė į "Vaivorykštės" klubą. Rajono valdyba 1997 m. rugpjūčio 13 d., vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomeninių organizacijų įstatymu, įregistravo klubo įstatus. Klubas jungia per 20 įvairaus amžiaus, įvairių profesijų žmonių, kurie renkasi Viešojoje bibliotekoje. Jam šiuo metu vadovauja J. Tūbelio vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja poetė Vida Papaurėlienė.

Kartu su biblioteka klubas organizuoja įvairius renginius, iš kurių paminėtini naujų knygų pristatymai, literatų jubiliejai, "Poezijos pavasarėliai" ir kt.

1997-iejį buvo gana produktyvūs mūsų literatams. Rokiškio visuomenei pristatyta Vidos Papaurėlienės "Taip šaukia ten", Dano Kairio "Žvaigždė sulos ašotėje". Šiais metais (po mirties) išleista pedagogės Elenos Naginskaitės-Vajėgienės poezijos knyga "Viskas arba nieko". Tikimės sulaukti naujos poeto Antano Žilinsko rinktinės, gal pasirodys ir Vlado Liolio eilavimai.

"Vaivorykštės" klubas kūrybinius ryšius palaiko su Utenos, Biržų, Molėtų rajonų kolegoms.

Gegužės mėnesį planuojame surengti tradicinį "Poezijos pavasarėlį-98", į kurį pakviesime ne tik kraštiečius poetus, bet ir kaimynus.

Literatų klubas "Vaivorykštė" dar kartą kviečia burtis plunksnos brolius ir seses, dainuojamosios poezijos atlikėjus, skaitytojus, visus, kam brangi kūryba. Laukiame visų. O tuos, kurie turi pinigų, nuoširdžiai prašome paramos. "Vaivorykštės" klubo sąskaita Lietuvos žemės ūkio banko Rokiškio skyr. Nr. 700681, kodas 260101415. Mūsų adresas – Nepriklausomybės a. 16, Viešoji biblioteka. Galite kreiptis į klubo pirmininkę Vidą Papaurėlienę, "Rokiškio pragiedrulių" redaktorių S. Varnecką arba į mane (tel. 52656).

Salvinija Kalpokaitė

Literatų klubo "Vaivorykštė" sekretorė.

Vladas LIOLYS

RUDENIO VARIU PALIETUS

Žvaigždžių palydėtos aušros
Ištirpo beržų šlamesy.
Saulėtekio garbanos rausvos
Vingiavo miškų šnarsy.

Žieduota vasara bėgo
Baltųjų ramunių takais.
Arimų grumsteliai sudrėgo
Po rytmečio rūko šilkais.

Rūpesčių miglą tirpino
Saulėtos vasaros dienos.

Nuovargio skausmą slopino
Nakties krebždesys už sienos.

Vasaros žavesį grobstė
Audringi rudens vėjai.
Šnarėjimą rankomis glostėm,
Aruodai vertybėm pilnėjo.

Rugienų ašmenis laistė
Įkyrūs rudens lietūs.
Užgeso vasaros laisvė
Rudens variui palietus.

Birutė STAŠIENĖ
LAKŠTINGALŲ

NAKTIS

Mėnulio pilnaty
Pragydo senas sodas.
Giesmės akordai sklaidės
Vainikuose baltuos.
Pleveno vėjas nuometus
Skaidraus šifono,
Giedojų obelys
Vestuvines raudas.
Tik būti čia,
Lakštingalų naktį
Rieškučiom mėnesieną semti.
Tik būti čia,
Lakštingalų naktį.
Ir giesmę kristolinę gerti.

X X X

Versiu tą vakarą
Kaip seną atsiminimų knygą,
Kurioj įrašyta žodis "prisimink".
Jau daug kas pamiršta.
Išbluko saulėtekiai,
Nužydėjo žibuoklių naktis.
Mėnesienos takas per ežerą užžėlė.
Nebeatplauksiu svajonių valtele.

X X X

O karalius duonos
Vėlei nebeteko!

Kai su saule lyja,
Šaukia taip vaikai.
Užu miško audžia
Geros laumės juostą.
Margos varšos žvilga
Spindinčiais lašais.
Tuo taku nubėgtum
Paskui laumę jauną,
Plaukus pasileidus,
Siaustum vandenį.
Tę perkūnai trankos,
Tegu vėtros staugia,
Teliepsnoja saulė
Ir žaibai žali.

RUGPJŪTIS

Jau nužydėjo jonažolės,
Atsidūsėja atolas.
Čeža dirvonų asiūkliai.
Katpėdės glaudžias prie kojų.
Rūkas subrido į upę.
Seniai vingiorykštės nurudo.
Nendrės vėl ilgesį supa,
Giesmę šnarsena ruduo.

MINIATIŪRA

Suokimas

Vyresnieji mėgsta sakyti: jaunystėje mes tokie nebuvome. Ir tik vienas kitas tarsteli, kad dar ne tokių išdaigų iškrėsdavo. Tave bara, kad neperskaitei Šapokos "Lietuvos istorijos", nesidomi tautos papročiais, tradicijomis, nenueini į Bažnyčią...

O tu, užsimetęs odinę striukę, bėgi į gatvę. Po kojomis grindinys. Ramiai krinta sniegė... Atsikvepi kavinėje. Į tavę žvelgia praeito šimtmečio damos iš brangių rėmų. Tyliai spragsi liepsna sename židinyje. Tave apglėbusi, nepaleidžia maloni šiluma. Sugrįžti į praeitį, taip ir neperskaitei Šapokos.

Garuoja raudonas vynas grafų tau-rėse.

Reda Kiselytė

NEPRIKLAUSOMYBĖS AIKŠTĖ

Dar kartą paminėjome Kovo 11 - ają - Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Ji tokia pat šventiška, kaip ir Vasario 16 - oji, tik dar artimesnė, suprantamesnė, nes liudija mūsų laikmetį, tokį audringą, nors kartais ir nelabai suvokiamą.

Šio dešimtmečio pradžioje Lietuva buvo didžiajame Vidurio Europos persitvarkymo centre. Mes buvome pirmoji, pajudinę nepajudinamą TSKP ir išreiškę laisvės siekį.

Tad šią savaitę į penkis rokiškėnus, sutiktus Nepriklausomybės aikštėje, kreipėmės su klausimu:

- Kovo 11 - oji. Kokie trys žodžiai Jums pirmiausia ateina į galvą, prisiminus šią datą?

Andrius NARBUTIS, Suaugusiųjų mokymo centro dvyliktokas:

- Ši data man nieko nereiškia. Po to visiškai nesiūdomi. Lietuvos jaunimui, manau, svarbiau asmeniniai dalykai. Tai noras kuo greičiau užsidirbti pinigų, tapti nepriklausomiems nuo tėvų, laisviau gyventi.

Danutė STALIONIENĖ, pensininkė:

Meilė. Gyvenimas. Santarvė.

Mums visos datos, susijusios su Lietuvos valstybinumu ir nepriklausomybe yra labai svarbios. Kovo 11 - oji viena iš gražiausių švenčių mūsų tautos istorijoje. Su tikru ir nuoširdžiu

sių švenčių mūsų tautos istorijoje. Su tikru ir nuoširdžiu

darbu, pasiaukojimu ir atkaklumu eisime į geresnį rytojų.

Aldona PAKARKLIENĖ, pensininkė:

- Džiaugsmas. Ateitis. Susitelkimas.

Okupantams užgniaužus nepriklausomybę, mūsų šeima labai nukentėjo. Tėvas prarado ūkį, aš netekau darbo, vos išvengė Sibiro. Todėl 1990 -ųjų kovo 11 - oji mums buvo labai jaudinanti ir reikšminga.

Labai daug tikiuosi iš Lietuvos jaunimo, nors daugelis mano, kad jaunimas niekam tikęs. Vis dėlto geresnių žmonių yra daugiau nei blogų.

Viktoras ŠAPARNAUSKAS, pensininkas:

Tikėjimas. Tikėjimas. Tikėjimas. Ankstesnių kar-

tų žmonės, kad išsaugotų tautos dvasią, šventai tikėjo Dievu. Dešimtmečiai praleisti tremtyse ir kalėjimuose su malda lūpose. Tauta be Dievo, be tikėjimo - tauta be ateities.

Vilma RAMANAUSKAITĖ, obelietė, bedarbė:

Laisvė. Galimybės. Ateitis.

Buvo didelė šventė, nereikėjo citi į darbą, visur vėliavos. O šiaip aš nesigilinu į istoriją ir politiką.

Kalbino Sigitas Araminas

Fotografavo Ksaveras Bagdonas

LAUKIAME PERMAINŲ

Džiaugiamės, kad pagaliau turime naują Lietuvos Prezidentą Valdą Adamkų. Nors jis daug metų ir gyveno ne Lietuvoje, tačiau matyti, kad gerai supranta mūsų reikalus.

Gal pagaliau pasibaigs tos rietenos ir mūsų krašto griovimas? Mes žinome, kad amerikoniai gerai gyvena. Tačiau jie daug dirba. Juk ir mūsų lietuviai po karo į Ameriką važiavo be skatiko, o kaip prasigynė!

Tačiau dabar mums rūpi ne užjūrio, o Lietuvos reikalai.

Kai pasiklausai apie sveikatos reformą ar nemokamą gydymą - juokas pro ašaras. Štai neseniai mums reikėjo gydytis. Vien ligoninėje už vaistus teko daugiau kaip 2 šimtus litų sumokėti. O kur dar kitos gydymo išlaidos?

Nueidavome anksčiau į polikliniką, užsiregistruodavome ir nebūdavo jokių problemų patekti pas gydytoją. Dabar teko ilgas eiles prastovėti, kol gavome tuos sveikatos pažymėjimus. Dar ir už nuotraukas reikėjo mokėti. Nejaugi ne užteko pensininko pažymėjimo?

Taip atsiranda nauji valdininkai, kuriems kiti turi uždirbti atlyginimus.

Arba apie "Sodrą". Kam jų valdininkams tokie rūmai Rokiškyje, kai laiku negali sumokėti mums tų varganų pensijų?

Prieš Seimo rinkimus, kas netingėjo, mums žadėjo pensijas padidinti iki 400 litų, o dabar per abu gaunam vos 500.

Turėjome susitaupę rubliais apie 20 tūkstančių. Valdžia tuos rublius į litus taip "patvarkė", kad nei karsto, nei įkapių nenusipirksi. Dabar, užsieniečiams pardavus stambiausius Lietuvos objektus, žada ir mums po kasnelį numesti. Nelabai tuo tikime, nes ir taip buvo daug visokių pažadų. Gaila, kad Lietuva neteks stambiausio savo turto, kuris atiteks svetimiems. Tad kas paliks mūsų vaikams, anūkams?

Mes, pensininkai, turime ir daugiau nuoskaudų, tačiau tikime, kad jas supras naujasis Prezidentas, nesileis valdininkų vedžiojamas už rankos.

O į "Pragiedrulus" rašome todėl, kad tikime, jog jis bus tikras mūsų laikraštis.

Liuda ir Antanas Karpavičiai
Rokiškis

KAIP NUKIRSTI MEDĮ?

Visi želdiniai saugomi įstatymo. Be specialių leidimų, išduotų Aplinkos apsaugos agentūrų, savo žemėje žmogus negalėjo nukirsti nė vieno medžio ar krūmo. 1998 metų vasario 17 dienos Aplinkos apsaugos ministerijos įsakymu Nr. 31 "Dėl medžių ir krūmų, augančių ne miško žemėje, apsaugos, priežiūros ir nuostolių atlyginimo tvarkos patvirtinimo" padėtis truputį pasikeitė.

Medžius ir krūmus, augančius ne miško žemėje, prižiūri ir saugo žemės savininkai, naudotojai ir valdytojai. Saugotini medžiai ir krūmai yra: vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose; augantys miestuose, miesteliuose ir kaimuose, išskyrus esančius privačiose namų valdose, ūkininkų sodybose, vienkiemiuose bei sodininkų bendrijų sklypuose; kiti vertingi ekologiniu, estetiniu, kultūriniu bei kraštovaizdžio formavimo požiūriu želdiniai, kurie savivaldos institucijos sprendimu paskelbti saugotinais (augantys privačiose namų valdose, ūkininkų sodybose, vienkiemiuose bei sodininkų bendrijų sodo sklypuose. Vietos savivaldybės ir seniūnijos atsakingos už jų teritorijoje esančių želdinių tinkamą tvarkymą, priežiūrą ir apsaugą. Be šių institucijų leidimo, suderinto su aplinkos apsaugos agentūra, saugotinių medžių ir krūmų kirtimas ar kitoks pertvarkymas laikomas savavališku.

Leidimai išduodami, kai asmenys, kurių iniciatyva šie medžiai ir krūmai nukertami, įvykdo vieną iš šių sąlygų: atlygina numatomų nukirsti medžių ir krūmų vertę; įsipareigoja vietoj nukirstų medžių pasodinti naujus. Leidimas kirsti saugotinius želdinius galioja vienerius metus

nuo išdavimo. Leidimo nereikia pašalinti medžius ir krūmus, augančius žemėje.

mės ūkio paskirties žemėje (išskyrus vandens telkinių pakrantės apsaugos juostas) drebulės, juodalksnius, baltalksnius; žemesnius kaip 3 metrų ąžuolus, uosius, klevus, liepas; žemesnius kaip 10 metrų visus kitus medžius, operatyviai pašalinti medžius ir krūmus, kurie vėjovartų, vėjolaužų, buvo sužaloti ar sunaikinti.

Saugotinių medžių ir krūmų vertę, atlygina asmenys, kurie medžius ir krūmus nukerta ar kitaip pertvarko. Medžių ir krūmų vertė nustatoma pagal

Aplinkos apsaugos ministerijos patvirtintus įkainius, už kiekvieną medžio kamieno 1,3 metro aukštyje skersmens centimetrų litais:

ąžuolas ir introdukuoti (svetimžemiai) medžiai – 8 Lt;

pušis, eglė, kaštonas – 6 Lt;

beržas, šermukšnis, skroblas, guoba – 5 Lt;

drebulė, tuopa, gluosnis, blindė, baltalksnis, juodalksnis ir kiti – 3 Lt.

Už kiekvieną krūmo vienetą, augantį ne miško žemėje:

introdukuoti krūmai – 25 Lt;

kiti krūmai – 15 Lt.

Medžių ir krūmų vertės apskaičiuoti nereikia šiais atvejais (tačiau leidimas būtinas): jei medžiai ar krūmai genėjami ar persodinami, trūkdo kitiems medžiams augti, kai medžiai ir krūmai nudžiūvę arba jų būklė yra avarinė; kelia grėsmę saugiam eismui ir t. t. Kai, savarankiškai sunaikinus medžius ir krūmus, padaromi nuostoliai asmenų turtui, asmenys dėl šių nuostolių atlyginimo kreipiasi į teismą.

Ingos Bulovaitės piešinys.

Parengė
Sigitas Araminas